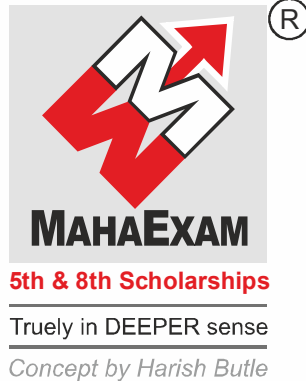

5MS-1

प्रश्नपत्रिका अनुक्रमांक

महाएकझाम®

पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती सराव परीक्षा - २०२०

माध्यम : मराठी व सेमी इंग्रजी

विषय : प्रथम भाषा व गणित

दिनांक : १९/०१/२०२०

वेळ : १.३० तास

इयत्ता : ५ वी

एकूण गुण : १५०

सूचना :

- (१) या प्रश्नपत्रिकेत दोन विभाग आहेत. विभाग - १ मध्ये प्रत्येकी दोन गुणांचे २५ प्रश्न 'प्रथम भाषा' या विषयाचे असून, विभाग - २ मध्ये प्रत्येकी दोन गुणांचे ५० प्रश्न 'गणित' या विषयाचे आहेत.
- (२) या प्रश्नपत्रिकेत प्रत्येकी २ गुणांचे ७५ प्रश्न आहेत.
- (३) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- (४) प्रश्नपत्रिकेत प्रत्येक प्रश्नास चार पर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. त्यांतील बरोबर पर्यायी उत्तराचा क्रमांक असलेले वर्तुळ उत्तरपत्रिकेत काळ्या किंवा निळ्या बॉलपेननेच पूर्ण रंगवावे.
उदा. : प्रश्न क्र. ६ च्या बरोबर उत्तराचा पर्याय - क्रमांक २ असेल, तर तो खालीलप्रमाणे रंगवावा.
प्रश्न क्र. ६ ①●③④
- (५) पुढीलप्रमाणे रंगविलेले उत्तर ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. असे उत्तर लिहिल्यास शून्य गुण दिले जातील.
①②●④
- (६) पर्यायाची उत्तरे रंगविताना काळ्या किंवा निळ्या शाईच्या बॉलपेनचाच वापर करावा. पेन्सिलने रंगविलेली उत्तरे ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.
- (७) एकदा रंगविलेली उत्तरे बदलता येणार नाहीत.
- (८) एकापेक्षा अधिक वर्तुळांत रंगविलेली उत्तरे, तसेच खाडाखोड करून रंगविलेली उत्तरे ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.
- (९) परीक्षेस मर्यादित वेळ असल्याने एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर तुम्हाला येत नसल्यास, त्याच्या पुढील प्रश्न सोडवावेत किंवा शेवटी वेळ शिल्लक राहिल्यास न सोडवलेल्या प्रश्नांसाठी पुन्हा प्रयत्न करावा.

विषय : प्रथम भाषा व गणित

वेळ : सकाळी ११.०० ते दुपारी : १२.३०

स्पष्टीकरण

सराव पेपर

विभाग 1 : प्रथम भाषा

- प्र.1 खाली दिलेला शब्दांपैकी समूहदर्शक नसलेला शब्द कोणता?
 1) गुच्छ 2) गंजी 3) जुडी 4) ओळ
 उत्तर : (४) ओळ
 स्पष्टीकरण : ओळ
- प्र.2 पुढीलपैकी योग्य ध्वनिदर्शक जोडी ओळखून त्याचा पर्याय क्रमांक निवडून त्याचे वर्तुळ रंगवा.
 1) सिंह - हंबरणे 2) मोर - केकारव 3) सर्प - घुत्कारणे 4) वाघ - खिंकाळणे
 उत्तर : (२) मोर - केकारव
 स्पष्टीकरण : मोर - केकारव
- प्र.3 पुढील पर्यायांतील अक्षरांचा योग्य क्रम लावून अर्थपूर्ण शब्द बनवा व त्यातील तिसऱ्या अक्षराच्या योग्य पर्यायाचे वर्तुळ रंगवा.
 1) ग 2) रि 3) ना 4) क
 उत्तर : (२) रि
 स्पष्टीकरण : योग्य शब्द नागरिक यातील तिसरे अक्षर रि आहे.
- प्र.4 'माझ्या आजोबांच्या बागेत गुलाब, जाई, जुई, शेवंती, चाफा आणि मोगरा ही फुलझाडे आहेत.' या वाक्यात एकूण किती वेळा स्वल्पविराम येईल?
 1) सात 2) सहा 3) चार 4) पाच
 उत्तर : (३) चार
 स्पष्टीकरण : गुलाब, जाई, जुई, शेवंती, चाफा आणि मोगरा
- प्र.5 'तळे राखी, तो पाणी चाखी' या वाक्यातील ठळक शब्दाची जात ओळखा व त्या क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.
 1) नाम 2) विशेषण 3) सर्वनाम 4) क्रियापद
 उत्तर : (४) क्रियापद
 स्पष्टीकरण : क्रियापद
 तळे राखी - तळे राखणे - राखण्याची क्रिया
- प्र.6 ते प्र.8 : खालील उतारा काळजीपूर्वक वाचा व त्याखालील प्रश्नांच्या अचूक पर्याय क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.
 लहान मुले भिंगातून उन्हाची किरणे कागदावर पाडतात अन् कागद पेटवतात. आगकाडीचा वापर न करता पेटलेला कागद दाखवत 'जादू जादू' म्हणतात. खरं तर ही जादू वगैरे काही नसते. सूर्यापासून खूप उष्णता भिंगातून एकवटून कागद पेटतो. सूर्यापासून मिळणारी ही प्रचंड उष्णता आपण वाया घालवत आहोत. ही वाया जाणारी उष्णता साठवून एक शक्ती निर्माण होते. सूर्याच्या या शक्तीला 'सौर ऊर्जा' म्हणतात. या सौर उर्जेवर रस्त्यावरचे दिवे, रेडिओ, संगणक, दूरदर्शन ही यंत्रे चालू शकतात. प्रवासाची वाहनेदेखील या उर्जेवर पुढे जाऊ शकतात. सौरचूल, सौरबंब एवढेच नाही, तर विहिरीवरील पाण्याचे पंपदेखील या उर्जेवर कार्य करू शकतात. आहे की नाही सूर्य आपला मित्र!
- प्र.6 सूर्याच्या शक्तीला काय म्हणतात?
 1) सौरचूल 2) सौरऊर्जा 3) सौरबंब 4) सौरशक्ती
 उत्तर : (२) सौरऊर्जा
 स्पष्टीकरण : सौरऊर्जा - म्हणजे सूर्याची शक्ती

प्र.७ सूर्याला आपला 'मित्र' असे का म्हटले आहे?

- 1) सूर्यामध्ये कागद पेटवण्याची जादू आहे. 2) सूर्य रोज सकाळी आपणास भेटण्यास येतो.
3) सूर्याच्या शक्तीने अनेक कार्ये करू शकतो. 4) सूर्य नेहमीच आपल्या सोबत असतो.

उत्तर : (३) सूर्याच्या शक्तीने अनेक कार्ये करू शकतो.

स्पष्टीकरण : सूर्याच्या शक्तीने अनेक कार्ये करू शकतो.

प्र.८ 'मित्र' या शब्दाला समानार्थी शब्द कोणता?

- 1) सूर्य 2) चंद्र 3) स्नेह 4) सोबत

उत्तर : (१) सूर्य

स्पष्टीकरण : मित्र - सूर्य

प्र.९ ते प्र.१० : खालील कविता वाचा व त्याखालील प्रश्नांच्या उत्तराचे वर्तुळ रंगवा.

कळीमध्ये लपते फूल
फुलामध्ये लपते बी
बियांमध्ये लपते झाड
दर्यामध्ये लपतो ढग
ढगामध्ये लपते नदी
नदीमध्ये लपते पाणी
गळ्यामध्ये लपतात गाणी
या खेळाचे सांगा नाव
'लपंडाव! लपंडाव!'

प्र.९ बियांमध्ये कोण लपते?

- 1) माड 2) कळी 3) फूल 4) झाड

उत्तर : (४) झाड

स्पष्टीकरण : झाड

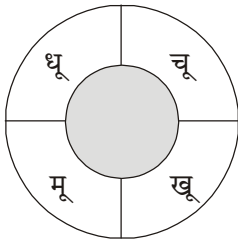
प्र.१० लपंडाव खेळात कोण सहभागी नाही.

- 1) बी 2) नाव 3) नदी 4) पाणी

उत्तर : (२) नाव

स्पष्टीकरण : नाव

प्र.११ खालील शब्दकोडे पूर्ण करण्यासाठी मधल्या गोलात कोणते अक्षर भरल्यास चार अर्थपूर्ण शब्द तयार होतील. त्या अक्षराच्या पर्याय क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.

- 1) ल 2) र 3) ळ 4) क

उत्तर : (३) ळ

स्पष्टीकरण : ळ

धूळ चूळ मूळ खूळ

प्र.12 'कळ' या शब्दाचे दोन वेगवेगळे अर्थ असणारी योग्य जोडी कोणती ते ओळखून त्या पर्याय क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.

- 1) वेदना-कुलूप   2) कुलूप-किल्ली   3) चिमटा-चावी   4) वेदना-किल्ली

उत्तर : (४) वेदना-किल्ली

स्पष्टीकरण : वेदना - किल्ली

कळ या शब्दाचे दोन वेगळे अर्थ

प्र.13 पुढील वाक्यात रिकाम्या जागी योग्य आलंकारिक शब्दाचा पर्याय निवडून त्याचे वर्तुळ रंगवा.

घराच्या बाहेर कधी पडत नाही तो, तो कसली समाजसेवा करतो. तो तर नुसता ..... आहे.

- 1) घरकोंबडा   2) मुखस्तंभ   3) तेलंगभट   4) खुशालचेंडू

उत्तर : (१) घरकोंबडा

स्पष्टीकरण : घरकोंबडा - नुसता घरात बसून राहणारा.

प्र.14 गेल्या वर्षी खूप पाऊस पडल्याने शेतीचे अतोनात नुकसान झाले.

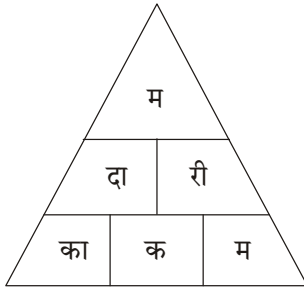
या वाक्यातील अधोरेखित शब्दसमूहासाठी योग्य शब्द दिलेल्या पर्यायांतून निवडून त्याचे वर्तुळ रंगवा.

- 1) अनावृष्टी   2) अतिवृष्टी   3) अवर्षण   4) पूरग्रस्त

उत्तर : (२) अतिवृष्टी

स्पष्टीकरण : अतिवृष्टी

प्र.15 सोबतच्या आकृतीत एक म्हण दडली आहे. त्या म्हणीतील पहिल्या शब्दाच्या अर्थाचा शब्द खालीलपैकी कोणता ?

- 1) राग   2) पैसा   3) हात   4) कष्ट

उत्तर : (२) पैसा

स्पष्टीकरण : म्हण - दाम करी काम

पहिला शब्द दाम चा अर्थ पैसा

प्र.16 दूर, दाट, दिवस, दुर्गम, दीर्घ हे शब्द वर्णानुक्रमे लावल्यास दुसऱ्या क्रमांकावर येणाऱ्या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता येईल ते पर्यायांतून निवडा.

- 1) विरळ   2) सुगम   3) रात्र   4) जवळ

उत्तर : (३) रात्र

स्पष्टीकरण : दाट x विरळ

दिवस x रात्र

दीर्घ x ऱ्हस्व

दुर्गम x सुगम

दूर x जवळ

या मध्ये दुसऱ्या क्रमांकावर दिवस शब्द आहे.

दिवस x रात्र

योग्य उत्तर - रात्र

प्र.23 'खिडकीतून गार वारा आला' या वाक्यातील उद्देश ओळखून त्या पर्यायक्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.

- 1) खिडकीतून   2) गार वारा   3) आला   4) गार वारा आला

उत्तर : (२) गार वारा

स्पष्टीकरण : गार वारा

वाक्यात ज्याच्याबद्दल सांगितले जाते तो भाग उद्देश्य होय म्हणून वाक्यात गार वाऱ्याबद्दल सांगितले आहे.
म्हणून उद्देश्य - गार वारा.

प्र.24 राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांनी कोणता ग्रंथ लिहिला?

- 1) गीताई   2) गीता   3) ग्रामगीता   4) गीतारहस्य

उत्तर : (३) ग्रामगीता

स्पष्टीकरण : राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

गीता - कृष्णाने सांगितलेली

गीताई - विनोबा भावे

गीता रहस्य - लोकमान्य टिळक

प्र.25 घोडा व घोडी यांच्या पिल्लाचे लिंग कोणते? योग्य उत्तराच्या पर्याय क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.

- 1) स्त्रीलिंग   2) उभयलिंग   3) पुल्लिंग   4) नपुंसकलिंग

उत्तर : (४) नपुंसकलिंग

स्पष्टीकरण : घोडा - घोडी यांचे पिल्लू शिंगरू

शिंगरूचे लिंग - नपुंसकलिंग

विभाग 2 : गणित

प्र.26 1 ते 100 मध्ये 3 ते 9 हे सर्व अंक समाविष्ट नाहीत अशा संख्या एकूण किती?

(How many numbers do not have digits 3 to 9 between 1 to 100 ?)

- 1) 10   2) 14   3) 20   4) 9

उत्तर : (4) 9

स्पष्टीकरण : 3 ते 9 हे अंक नसणाऱ्या 1 ते 100 मधील संख्या 1, 2, 10, 11, 12, 20, 21, 22, 100

∴ उत्तर = 9 हे संख्या

प्र.27 $\frac{1}{2}$ चा सममूल्य अपूर्णांक खालीलपैकी कोणता? (The fraction equivalent to $\frac{1}{2}$ is _____)

- 1) $\frac{2}{4}$ 2) $\frac{3}{6}$ 3) $\frac{8}{16}$ 4) वरीलपैकी सर्व

उत्तर : (4) वरीलपैकी सर्व

प्र.28 4, 0, 3, 5 हे अंक वापरून सहा अंकी लहानात लहान समसंख्या तयार करा.

(Make six digit smallest even number by using digits 4, 0, 3, 5.)

- 1) 300045   2) 300054   3) 300540   4) 305004

उत्तर : (2) 300054

स्पष्टीकरण : ल, दह, ह, श, द, ए

प्र.29 निशाने तेरा हजार तीस ही संख्या चुकून तीस हजार तेरा अशी लिहिली. तर तिचे उत्तर कितीने चुकेल?
(Instead of writing thirteen thousand thirty, Nisha wrote thirty thousand thirteen. By how much was her answer wrong?)

- 1) 16987   2) 16927   3) 16977   4) 16983

उत्तर : (4) 16983

स्पष्टीकरण : 30013 - 13030 = 16983

प्र.30 13915 चे मूळ अवयव खालीलपैकी कोणते?

(Prime factorisation of 13915 is _____)

- 1) $5 \times 11 \times 11 \times 23$ 2) $5 \times 11 \times 7 \times 23$ 3) $11 \times 7 \times 23 \times 3$ 4) $5 \times 11 \times 11 \times 3$

उत्तर : (4) $5 \times 11 \times 11 \times 23$

स्पष्टीकरण : 5   13915

23   2783

11   121

11   11

1                       $\therefore 13915 = 5 \times 11 \times 7 \times 23$

प्र.31 एका संख्येला 25 ने भागले असता भागाकार 13 येतो आणि बाकी 23 येते, तर ती संख्या कोणती?

(If we divide certain number by 25, the quotient is 13 and remainder is 23. Then find that number.)

- 1) 325   2) 338   3) 330   4) 348

उत्तर : (4) 348

स्पष्टीकरण : $(x \div 25) = 13 + 23$

$$\frac{x}{25} = 13 + 23$$

$$\therefore x = (13 \times 25) + 23$$

$$= 325 + 23$$

$$= 348$$

प्र.32 आशा आणि उषाने एक पिझ्झा वाटून घेतला. आशाने $\frac{1}{8}$ भाग पिझ्झा खाल्ला तर उषाने $\frac{1}{2}$ भाग पिझ्झा खाल्ला, तर किती भाग पिझ्झा शिल्लक राहिला?

(Asha and Usha shared a pizza. Asha ate $\frac{1}{8}$ of pizza and Usha ate $\frac{1}{2}$ of the pizza. How much pizza was left?)

- 1) $\frac{1}{8}$ 2) $\frac{3}{8}$ 3) $\frac{7}{8}$ 4) $\frac{5}{8}$

उत्तर : (2) $\frac{3}{8}$

स्पष्टीकरण : $1 - \left(\frac{1}{8} + \frac{1}{2} \right)$

$$= \frac{8-1-4}{8} = \frac{3}{8}$$

प्र.33 $\frac{11}{4}$ हा अपूर्णांक खालीलपैकी कोणत्या दोन संख्यांच्या मध्ये आहे? ($\frac{11}{4}$ is a number between.)

- 1) 1 आणि 2   2) 2 आणि 3   3) 3 आणि 4   4) 11 आणि 12

उत्तर : (2) 2 आणि 3

स्पष्टीकरण : $\frac{11}{4} = 2 \frac{3}{4}$

प्र.34 7 मी + 0.4 सेमी + 96 मिमी = ... मि.मी.

(7 meter + 0.4 centimeter + 96 milimeter = ... milimeter)

- 1) 7000   2) 7134   3) 7235   4) 7100

उत्तर : (4) 7100

स्पष्टीकरण : 7 मी = 7000 मिमी

0.4 से. = 4 मिमी

$7000 + 4 + 96 = 7100$ मिमी

प्र.35 1, 6, 9 हे अंक एकदाच वापरून तयार होणाऱ्या सर्व तीन अंकी संख्यांची बेरीज किती?

(What is the sum of three digit numbers formed by using each of the digits 1, 6, 9 only once?)

- 1) 3552   2) 1221   3) 507   4) यापैकी नाही

उत्तर : (1) 3552

स्पष्टीकरण : $196 + 169 + 961 + 916 + 691 + 619 = 3552$

प्र.36 सोनू नऊ दिवसांपूर्वी बाजारात गेली होती. ती फक्त गुरुवारी बाजारात जाते, तर आज कोणता वार असेल?

(Sonu went to market nine days ago. She goes to the market only on Thursday. What day of the week is today?)

- 1) गुरुवार   2) रविवार   3) शनिवार   4) मंगळवार

उत्तर : (3) शनिवार

प्र.37 राधाने 775 रुपयांची फुले आणली. त्या फुलांचे हार करून विकले तेव्हा तिला रु.892/- मिळाले. तर तिला किती नफा किंवा तोटा झाला?

(Radha bought flowers for Rs.775/-. She made garlands and sold them for Rs.892/-. How much profit or loss she make?)

- 1) रु.17/- नफा   2) रु.171/- नफा   3) रु.117/- तोटा   4) रु.117/- नफा

उत्तर : (4) रु.117/- नफा

स्पष्टीकरण : वि कि = 892 रु.

ख.वि. = 775 रु.

वि.कि. > ख.कि.

$\therefore$ नफा = $892 - 775$ रु.

= 117 रु.

प्र.38 3 लक्ष + 25 शतक + 13 हजार + 9 एकक = ?

(3 Lakh + 25 Hundred + 13 Thousand + 9 = ?)

- 1) 325139   2) 315509   3) 3025139   4) 31559

उत्तर : (2) 315509

स्पष्टीकरण : $300000 + 2500 + 13000 + 9$

= 315509

प्र.३९ एका शाळेत शेकडा ४० मुली आहेत. जर शाळेतील विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या ९५० असेल तर त्या शाळेतील मुलांची संख्या किती?

(Out of 950 students in a school, 40% are girls. Then calculate the number of boys in that school.)

- 1) 380   2) 600   3) 570   4) 300

उत्तर : (3) 570

स्पष्टीकरण : मुली 100 - 40
950 = ?

$$\frac{950 \times 40}{100} = 380$$

$$\therefore \text{मुलांची संख्या} = 950 - 380 \\ = 570$$

प्र.४० १३ व ७ चा गुणाकार रोमन संख्यांमध्ये कसा लिहितात?

(The product obtained when 13 is multiplied by 7 in Roman number is written as _____)

- 1) XXCI   2) LXI   3) XCI   4) CI

उत्तर : (3) XCI

स्पष्टीकरण : $13 \times 7 = 91$
 $= 100 - 10 + 1$
 $= \text{XCI}$

प्र.४१ एका कोनाचा सामाईक अंत्यबिंदू म्हणजे ..... होय.

(The common end point of an angle is called _____)

- 1) शिरोबिंदू (vertex)   2) शून्य (zero)
3) अंत्यबिंदू (end point)   4) यापैकी नाही (None of these)

उत्तर : (1) शिरोबिंदू (vertex)

प्र.४२ 39 3 10 4 = 19. या पदावलीत चौकटीत क्रमाने कोणती योग्य चिन्हे येतील?

(39 3 10 4 = 19. Which of the following sign should be in the box respectively to make the statement true?)

- 1) $\div, +, -$ 2) $\div, -, +$ 3) $+, -, \div$ 4) $-, \div, +$

उत्तर : (1) $\div, +, -$

स्पष्टीकरण : $39 \div 3 + 10 - 4$
 $\frac{13 + 10}{- 4}$
 $\frac{23 - 4}{= 19}$

प्र.43 खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा. (Select the correct option.)

- 1) $63\% < 0.6$ 2) $0.66 = \frac{5}{9}$ 3) $45\% > \frac{11}{25}$ 4) $\frac{1}{6} > 0.17$

उत्तर : (1) $45\% > \frac{11}{25}$

स्पष्टीकरण : $63\% < 0.6$

$$0.66 = \frac{5}{9} \quad \frac{1}{6} > 0.17$$

$$0.63\% < 0.6 \quad 0.66 = 0.55 \quad 0.166 > 2.17$$

$$45\% > \frac{11}{25}$$

$$0.45 > 0.44 \text{ हे विधान योग्य}$$

प्र.44 $1 + 3 = 2^2$, $1 + 3 + 5 = 3^2$, $1 + 3 + 5 + 7 = 4^2$ .....

तर $1 + 3 + 5 + 7 + 9 + \dots + 21$ ची किंमत खालीलपैकी कोणती?

$$(1 + 3 = 2^2, 1 + 3 + 5 = 3^2, 1 + 3 + 5 + 7 = 4^2$$

and so on. Then the value of $1 + 3 + 5 + 7 + \dots + 21$ is _____)

- 1) 10^2 2) 11^2 3) 12^2 4) 13^2

उत्तर : (2) 11^2

स्पष्टीकरण : $1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15 + 17 + 19 + 21 = 11^2$

प्र.45 एका वर्तुळाची त्रिज्या 17 सेमी आहे, तर त्या वर्तुळाच्या सर्वात मोठ्या जीवेची लांबी किती?

(The radius of a circle is 17 cm. What will be the measure of the longest chord of the circle?)

- 1) 17 सेमी   2) 24 सेमी   3) 34 सेमी   4) 14 सेमी

उत्तर : (3) 34 सेमी

स्पष्टीकरण : व्यास वर्तुळाची सर्वात मोठी जीवा

$$\therefore \text{व्यास} = 2 \times \text{त्रिज्या}$$

$$= 2 \times 17 = 34 \text{ सेमी}$$

प्र.46 4 डझनचे $\frac{2}{3} =$ _____

- 1) 30   2) 32   3) 28   4) 48

उत्तर : (2) 32

स्पष्टीकरण : $48 \times \frac{2}{3} = 32$

प्र.47 एका संख्येला 9 ने गुणण्याऐवजी 14 ने गुणले तर गुणाकार 75 ने वाढतो तर ती संख्या कोणती?

(If we multiply certain number by 14 inspite of 9 then product is increased by 75. Then what is that number?)

- 1) 23   2) 52   3) 5   4) 15

उत्तर : (4) 15

स्पष्टीकरण : गुणांकांमधील फरक = $14 - 9 = 5$

$$\text{गुणाकारातील फरक} = 75$$

$$\therefore \text{ती संख्या} = 75 \div 5 = 15$$

प्र.48 सव्वा मीटर + अडीच मीटर हे दशांश अपूर्णाकात कसे लिहितात?

(One and quarter meter + two and half meter can be written in decimal fraction as _____)

- 1) 1.75 + 2.50   2) 2.25 + 2.50   3) 1.25 + 2.50   4) 1.50 + 2.50

उत्तर : (3) 1.25 + 2.50

प्र.49 संजूने 5 किमी 52 मी. अंतर बसने, 2 किमी 265 मी. अंतर कारने आणि उरलेले 1 किमी 30 मी. अंतर चालत प्रवास केला, तर त्याने एकूण किती प्रवास केला?

(Sanju travelled 5km 52m by bus, 2km 265m by car and the rest 1 km 30m he walked. Then total distance travelled by him is _____)

- 1) 8.347 किमी   2) 8.000 किमी   3) 8.925 किमी   4) 9.000 किमी

उत्तर : (1) 8.347 किमी

स्पष्टीकरण :

$$5.052$$

$$+ 2.265$$

$$+ \underline{1.030}$$

$$8.347$$

प्र.50 एका चौरसाकृती बागेची परिमिती 20 मी. असेल तर त्या बागेचे क्षेत्रफळ किती?

(If the perimeter of a square park is 20m then the area of that square park is _____)

- 1) 80 मी²   2) 25 मी²   3) 20 मी²   4) 5 मी²

उत्तर : (2) 25 मी²

स्पष्टीकरण : चौरसाची परिमिती = 4 × बाजू

$$20 = 4 \times \text{बाजू}$$

$$\therefore \text{बाजू} = 5 \text{ मी.}$$

$$\text{चौरसाचे क्षेत्रफळ} = \text{बाजू} \times \text{बाजू}$$

$$= 5 \times 5 = 25 \text{ मी}^2$$

प्र.51 टी. व्ही. वर एक जाहिरात 30 सेकंद चालते. हीच जाहिरात सलग दहा दिवस वाजविल्यास एकूण किती मिनिटे ही जाहिरात प्रसारित होईल?

(An advertisement on TV lasted for 30 sec. If the same ad is played daily for 10 days, for how many minutes will it be play?)

- 1) 5   2) 6   3) 7   4) 8

उत्तर : (1) 5

प्र.52 एक ससा एका उडीत 2 मी. लांब जातो. तर 2 किमी अंतर कापण्यासाठी त्याने किती उड्या माराव्यात ?

(A rabbits hop is about 2m long. How many hops does a rabbit take to travel 2 km ?)

- 1) 500   2) **1000**   3) 10000   4) 2000

उत्तर : (2) **1000**

$$\text{स्पष्टीकरण : } \frac{2000}{2} \text{ मी}$$

$$= 1000 \text{ उड्या}$$

प्र.53 75.68 मध्ये कोणती संख्या मिळविल्यास 83.67 ही संख्या मिळते ?

(What number should be added to 75.68 to get 83.67 ?)

- 1) 9.09   2) 8.19   3) 9.19   4) **8.09**

उत्तर : (4) **8.09**

$$\text{स्पष्टीकरण : } 75.58 + x = 83.67$$

$$x = 83.67 - 75.58$$

$$= 8.09$$

प्र.54 सकाळी 8.30 वाजता दुर्गाने मॅरथॉनमध्ये धावण्यास सुरुवात करून 4 तास 32 मिनिटांनी संपविली, तर तिने किती वाजता धावणे थांबविले ?

(Durga started the marathon race at 8.30 AM. She finished the race 4 hours 32 minutes later. What time did she finish ?)

- 1) सकाळी 11.58   2) दुपारी 12.02   3) संध्या. 6.02   4) दुपारी **1.02**

उत्तर : (4) दुपारी **1.02**

$$\text{स्पष्टीकरण : } 8.30$$

$$+ 4.32$$

$$12.62$$

$$\leftarrow 60$$

$$02$$

$$\therefore 1.02 \text{ दुपारी}$$

प्र.55 संगीताने आंब्याची एक पेटी 5,050 रुपयांस विकत घेतली. प्रवासभाडे रु.120/- दिले. ती पेटी 4,850 रुपयांना विकली, तर या व्यवहारात किती नफा व किती तोटा झाला ?

(Sangita purchased one box of mango at Rs.5050/- and she gave travelling fare Rs.120/-. Sangita sold that box of mangoes at Rs.4850/-. In this transaction how much profit or loss she has ?)

- 1) नफा रु.220/- (Profit of Rs.220/-)   2) तोटा रु.220/- (**Loss of Rs.220/-**)
3) नफा रु.210/- (Profit of Rs.210/-)   4) तोटा रु.200/- (Loss of Rs.200/-)

उत्तर : (2) तोटा रु.220/- (**Loss of Rs.220/-**)

$$\text{स्पष्टीकरण : ख किं.} = 5050 + 120 \text{ रु.}$$

$$\text{वि.किं.} = 4950$$

$$\text{वि.किं.} < \text{ख.किं.} \therefore \text{तोटा}$$

$$\therefore \text{तोटा} = 5170 - 4950 = 220 \text{ रु.}$$

प्र.56 एका आयताची लांबी त्याच्या रुंदीच्या $\frac{6}{5}$ पट आहे. जर आयताची परिमिती 132 सेमी असेल तर त्याचे क्षेत्रफळ किती असेल ?

(The length of a rectangle is $\frac{6}{5}$ th of its breadth. If its perimeter is 132 cm, its area will be how much ?)

- 1) 1080 चौसेमी   2) 640 चौसेमी   3) 1620 चौसेमी   4) 2160 चौसेमी

उत्तर : (1) 1080 चौसेमी

स्पष्टीकरण : रुंदी x $\therefore$ लांबी $\frac{6}{5}x$

$$\text{आयताची परिमिती} = 2(\ell + b)$$

$$132 = 2\left(x + \frac{6}{5}x\right)$$

$$132 = 2 \times \frac{11x}{5}$$

$$\therefore x = \frac{132 \times 5}{2 \times 11} = 30$$

$$\therefore \text{रुंदी} = 30 \text{ सेमी लांबी} = \frac{6}{5} \times 30 = 36 \text{ सेमी}$$

$$\therefore \text{आयताचे क्षेत्रफळ} = \ell + b \\ = 30 \times 36 = 1080 \text{ चौ.सेमी.}$$

प्र.57 जर $6 \square 43$ मधून 3259 ही संख्या वजा केली तर बाकी 3584 येते तर $\square$ च्या जागी कोणती संख्या येईल ?
(If 3259 is subtracted from $6 \square 43$ the answer we get is 3584. What is the number at $\square$ place ?)

- 1) 6   2) 8   3) 5   4) 0

उत्तर : (2) 8

$$\text{स्पष्टीकरण : } \begin{array}{r} 6 \square 43 \\ - 3259 \\ \hline 3584 \end{array}$$

$$\therefore 3584 + 3259 = 6843$$

प्र.58 1338, 1327, 1273, 1254 या संख्या उतरत्या क्रमाने लिहिल्यास त्यातील मध्यभागी येणारी संख्या कोणती ?
(If the numbers 1338, 1327, 1273, 1254 are arranged in descending order which will be the middle number ?)

- 1) 1273   2) 1338   3) 1254   4) 1327

उत्तर : (4) 1327

$$\text{स्पष्टीकरण : } 1723 \quad 1338 \quad 1327 \quad 1273 \quad 1254$$

- प्र.67 पार्करोड रस्त्यावरील झाडांची संख्या दर्शविणारा खालीलपैकी अचूक पर्याय ओळखा.
(Which of the following is the correct representation of the number of trees in park road ?)
1) ○○○○ 2) ○○○○○ 3) ○○○○○○ 4) ○○○○○○

उत्तर : (4) ○○○○○○

- प्र.68 मेधाजवळ रु.10/- , रु.50/-, रु.20/- व रु.5/- च्या समान नोटा आहेत. मेधाजवळ एकूण रु.765/- असल्यास तिच्याजवळ प्रत्येक प्रकारच्या किती नोटा आहेत?
(Medha has equal number of Rs.5/-, Rs.10/-, Rs.20/- and Rs.50/- notes. If she has total amount of Rs.765/-, then how many each type of notes she has ?)
1) 9 2) 8 3) 6 4) 7

उत्तर : (1) 9

$$\begin{aligned} \text{स्पष्टीकरण : नोटा} &= \frac{\text{एकूण रक्कम}}{\text{नोटाची ब रीज}} \\ &= \frac{765}{50 + 20 + 10 + 5} \\ &= \frac{765}{85} \\ &= 9 \end{aligned}$$

- प्र.69 वनिताने रु.50,000/- दसादशे 3.5% दराने 3 वर्षांसाठी बँकेत ठेवले, तर तीन वर्षांअखेर तिला किती व्याज मिळेल?
(Vanita borrowed Rs.50,000/- for 3 years at the rate of 3.5% per annum. Find interest accumulated at the end of 3 years ?)
1) रु.5205/- 2) रु.5250/- 3) रु.5520/- 4) यापैकी नाही

उत्तर : (2) रु.5250/-

$$\begin{aligned} \text{स्पष्टीकरण : सरळ व्याज} &= \frac{\text{म द क}}{100} \\ &= \frac{50000 \times 3.5 \times 3}{100} \\ &= 5250 \text{ रु.} \end{aligned}$$

प्र.72 सार्थकने रु.40/- डझन या दराने 4 डझन संत्री घेतली व रु.60/- डझन दराने विकण्याचे ठरविले; परंतु त्यातील अर्धा डझन संत्री खराब झाली, तर उरलेली संत्री विकून त्याला किती रु. नफा झाला?

(Sarthak bought 4 dozen oranges at Rs.40/- per dozen and sold them with Rs.60/- per dozen. But half dozen oranges were rotten. Then how much profit he make in this transaction ?)

- 1) रु.60/-   2) रु.210/-   3) रु.50/-   4) रु.150/-

उत्तर : (3) रु.50/-

स्पष्टीकरण : 4 डझन संत्री = $4 \times 40 = 160$ रु. ख. किं.

$$\frac{1}{2} \text{ डझन संत्री खराब}$$

$$\therefore 3\frac{1}{2} \text{ डझन संत्र्यांची वि.किं.} = 3\frac{1}{2} \times 60 = \frac{1}{2} \times 60 = 210 \text{ रु.}$$

$$\text{नफा} = \text{वि.किं.} - \text{ख.किं.}$$

$$= 210 - 160$$

$$= 50 \text{ रु.}$$

प्र.73 कोणत्या दराने 3,300 रुपयांचे 1 वर्षाचे 660 रु. व्याज येईल?

(At what rate percent per annum will Rs.3300/- produce Rs.660/- as SI in 1 year ?)

- 1) 12%   2) 20%   3) 10%   4) 15%

उत्तर : (2) 20%

$$\text{स्पष्टीकरण : } I = \frac{PNR}{100}$$

$$R = \frac{I \times 100}{PN}$$

$$= \frac{660 \times 100}{3300 \times 1}$$

प्र.74 स्थानिक किंमत व दर्शनी किंमत नेहमी समान असणारा अंक खालीलपैकी कोणता?

(The place value and face value are always equal at _____)

- 1) 0   2) 1   3) कोणताही अंक   4) 10

उत्तर : (1) 0

प्र.75 एका बागेत नारळाची 15% झाडे आहेत. एकूण झाडे 900 असल्यास नारळाची झाडे किती आहेत?

(There are 900 trees in a garden. 15% of them are coconut trees. Then how many coconut trees are there?)

- 1) 100   2) 190   3) 135   4) 765

उत्तर : (3) 135

स्पष्टीकरण : 100 - 15

$$900 - ?$$

$$\frac{900 \times 15}{100} = 135$$

